

SINT-LAURENTIUSKERK

Kerkplein 5
8020 ZEDELGEM

ADMINISTRATIE & OPMERKINGEN

inspectienummer 50053/2021/B

object Sint-Laurentiuskerk

inventaris OE* ID [209337](#)

wettelijke bescherming* - Aangeduid als beschermd monument [Parochiekerk Sint-Laurentius](#)
Deze bescherming is geldig sinds 01-12-2000
- Aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Parochiekerk Sint-Laurentius](#)
Deze vaststelling is geldig sinds 09-11-2011
- Aangeduid als beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek [Parochiekerk Sint-Laurentius met omgeving](#)
Deze bescherming is geldig sinds 01-12-2000
- Aangeduid als beschermd monument [Parochiekerk Sint-Laurentius: toren](#)
Deze bescherming is geldig sinds 25-03-1938

Als eigenaar of beheerder van een beschermd monument of/een van een onroerend goed gelegen binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht en van een gebouw opgenomen op een vastgesteld inventaris, zorgt u mee voor het behoud van het onroerend erfgoed van Vlaanderen. Veel werken en werkzaamheden zijn [vergunnings- en/of adviesplichtig](#). Daarnaast bent u verplicht zorg te dragen voor de instandhouding en het onderhoud van het erfgoed. U kan beroep doen op een [erfgoedpremie* of fiscale aftrek](#). Bij bepaalde beschermingscategorieën is het noodzakelijk om voorafgaand een [beheersplan](#) op te maken.

*** Voor de beschermde delen kunt u bij een premie-aanvraag bij de Vlaamse Overheid een [aanvullende-erfgoedpremie-voor-goed-onderhoud](#) van 10% bekomen als u kan aantonen dat er minimaal 6 jaar aan goed onderhoud wordt gedaan. Voor de aanvraag hebt u een [onderhoudslogboek](#) en recent toestandsrapport nodig. Het rapport van Monumentenwacht telt als toestandsrapport.**

Voor inlichtingen kan u best [contact](#) opnemen met één van de erfgoedconsulenten van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

• Onroerend Erfgoed West-Vlaanderen
Jacob van Maerlantgebouw
Koning Albert I-laan 1.2 bus 92
8200 Brugge (Sint-Michiels)
Tel. 050 24 81 50
west-vlaanderen@onroerenderfgoed.be
www.onroerenderfgoed.be

huidige functie Kerk

abonnee Kerkfabriek Sint-Laurentius

inspectiedata 20/04/2021

monumentenwachter Ramses Vlaminc & Peter Desmet

contactpersoon Ramses.Vlaminck@west-vlaanderen.be – GSM 0492/25.90.22

totaalaantal manuren 7 uur ter plaatse

uitgevoerde werken /

gebruikte materialen /

vorige inspecties Bouwkunde: 19/07/1993 // 14/02/1996 // 19/11/1997 // 20/01/2000 // 06/06/2002 // 06/09/2004 // 25/10/2005 // 27/02/2008 // 01/02/2012
Interieur: 10/11/2005 // 2,3 & 23/06/2009

opmerkingen Sinds de vorige inspectie in 2012 zijn weinig tot geen grote werken of zelfs onderhoudswerken uitgevoerd. De kerk is structureel gelukkig wel in een goede staat.

Een aantal onderhoudswerken zouden toch dringend moeten uitgevoerd worden om grote kosten in de nabije toekomst te vermijden of uit te stellen.
Vooral de periodieke terugkerende werken zouden dringend opgestart moeten worden.

OVERZICHT VAN DE EENMALIGE WERKEN

S = een snelle, grondige ingreep dringt zich op.

M = plaatselijke gebreken werden vastgesteld. Zij moeten tijdig hersteld worden.

R = de onvolkomenheden zijn nog niet acuut, maar binnenkort is een ingreep gewenst.

Artikel	Verkort advies	DRINGEND	1-3 JAAR	3-6 JAAR	> 6 JAAR
	Bij digitaal gebruik van dit rapport kan men door het indrukken van de onderliggende artikelnummers en inhoudsopgavenummers rechtstreeks doorschakelen naar het desbetreffende artikel (=hyperlinks).				
	Laat meerdere werken uitvoeren in één keer om kosten te drukken. Zo kunnen op een korte tijd meerdere 'kleinere' werken uitgevoerd worden met een hoogtewerker.				
1.2.1.a.	Verwijder of vervang de omgekantelde verlichtingsspot op de nok van dakvlak [20/21].		M		
1.2.6.a.	Controleer de muuraansluitingen in lood tussen het kerkdak [dakvlak 17/18] en de toren. Vervang uitgewaaide en afgeschoven loodstukken. Zet andere die los zitten vast. Verdicht extra de loodaansluitingen waar nodig zodat geen regenwater kan binnensijpelen.		M		
2.1.a.	Voer werken uit aan de houten dakkapel bij dakvlak [7]. Vervang rotte onderdelen, zorg voor een goede waterdichtheid en verf het houtwerk. Zorg ook voor een goede manipulatie. Controleer het hang- en sluitwerk.		M		
2.3.a.	Controleer het houten dakluik in de top van de toren [dakvlak 15]. Zorg voor een goede waterdichtheid en een goede verflaag op het hout. Of plaats een luik met een zink of loodbekleding.		R		
3.1.a.	Herbevestig losgekomen gootbeugels. Laat alle ijzeren gootbeugels nazien op stevigheid en vasthechting zodat deze niet uitvallen en iemand kunnen verwonden. Ontroest bij gelegenheid de gootbeugels en plaats een nieuwe onder- en eindlaag op het ijzerwerk.		M		
5.13.a.	Het losgekomen lood op de galmborden van het zuidelijke galmgat bij de oostgevel van de toren dient terug vastgelegd te worden of vervangen indien nodig.		M		
4.1.a.	Verwijder bij gelegenheid (werken aan het dak of de toren) de rotte en door zwam aangetaste houten dakdelen bij dakvlak [18]. Zorg in eerste instantie voor een goede reiniging van de zalinggoot achter de steunbeer en de waterdichtheid binnen die zone. Op deze manier zal de zwamaantasting zich niet verderzetten! * Zie ook onze onderhoudsbrochure Biologische-aantasting-van-hout		M	M	
5.1.a. 5.6.2.a.	Het baksteenwerk van de toren is toe aan restauratie en verfonderehoud. - De vervuilde verflaag die er nu op staat wordt beter integraal verwijderd. - Afgeschilferde stenen dienen vervangen te worden en alle voegwerk dient na reiniging nagezien te worden en opnieuw opgevoegd met een aangepaste voegmortel. - Eventuele scheuren worden best ook vakkundig ingenaaid. - Een nieuwe verflaag (aangepast aan de situatie en in overeenstemming met het agentschap onroerend erfgoed) dient geplaatst te worden. Combineer indien mogelijk werken (aan de galmborden, plaatsing vogelwering met polyethyleen netten, verwerken houten schrijnwerk...) op hetzelfde ogenblik.		M	M	
5.10.a. 5.11.2.a. 5.11.2.b.	Het buitenschrijnwerk van de sacristie en berging/stooklokaal zijn nodig toe aan een groot onderhoud. Rotte onderdelen dienen vervangen te worden. Het verwerk dient hernomen te worden. Gebarsten glas wordt beter vervangen en de stopverf dient hernomen te worden.		M		
6.2.2.a.	De houten omlijsting van de koepel boven het koor is beschadigd. Een controle van de volledige omlijsting is aangewezen. Hierna kan overgegaan worden tot een herstelling van het uitgevallen stuk. Nieuwe verfwerken aan de koepel of een plaatselijke verfbeurt is vervolgens nodig.		M		

8.1.a.	Verwijder alle brandbare materialen uit het stooklokaal.		M		
6.3.a.	De houten deur die vanuit de kerk toegang verschaft tot de berging sleept en wordt beter afgeregeld.		R		
10.2.1.b.	Verwijder het betonnen afvalstuk in de noordwestelijke hoek tussen toren en kerkgebouw. Vandalen kunnen er schade mee veroorzaken.		R		
5.9.a.	Voeg het uitgelooagd voegwerk tussen de blauwsteen traptreden en de keramische klinkers terug op bij de buitentrap aan het inkomportaal.		R	R	
5.11.3.a.	Twee gebroken glasstukken In het grote stalen spitsboograam van de torengewel dienen vervangen te worden.		R	R	
10.2.2.a.	Verwijder de verspreide en sterk vervuilde kerkstoelen. Als de stoelen graag behouden worden is het beter om deze goed te reinigen, samen te plaatsen en af te schermen tegen stof en dieren.		R	R	
11.1.a.	Leg de losliggende kasseien op het zuidwestelijke omlooppad terug vast en voeg opnieuw op.		R	R	
6.1.3.a.	Reinig de gewelven van de zijbeuken door industrieel stofzuigen. Op deze manier zal een duidelijk zicht op de scheuren in de gewelven ontstaan. Betreed de gewelven niet zonder persoonlijke beveiliging! Plaats in een budgettaire gunstige periode loopbruggen bij deze gewelven.				R
6.2.1.a.	De ruimte op de verdiepingsvloer van de toren ter hoogte van het doksaal is toe aan opfrisbeurt. Uitgevallen pleisterwerk dient hernomen te worden. Ook het verfwerk dient vernieuwd te worden. Deze werken hebben maar zin na de restauratie van de toren zodat geen doorslaand vocht meer door de muren kan dringen.				R
6.2.3.a.	De ingezakte vloerdorpel en vloergedeeltes ter hoogte van de Romaanse doopvont dienen herplaatst te worden.				R
10.1.2.a.	Voorzie een aluminium ladder in vervanging van de houten ladder die toegang verschaft in de richting van de dakkapel in de torenspits. Zorg ook voor een veilig houten bordes met leuning zodat de kapel veilig en vlot bereikbaar is.				R

OVERZICHT VAN DE WEERKERENDE WERKEN

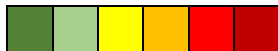
Artikel	Verkort advies	DRINGEND	JAARLIJKS	2-JAARLIJKS	6-JAARLIJKS
	Bij digitaal gebruik van dit rapport kan men door het indrukken van de onderliggende artikelnummers en inhoudsopgavennummers rechtstreeks doorschakelen naar het desbetreffende artikel (=hyperlinks).				
1.1.2.a.	Regelmatig, minstens jaarlijks de uitgezakte leien terugplaatsen! Deze werken kunnen eventueel uitgevoerd worden door de aannemer die de goten en afvoeren reinigt op hetzelfde ogenblik.	•			
1.2.5.a. 3.2.a. 10.2.1.a.	Regelmatig, minstens 2x per jaar, de goten en de platte daken reinigen en de afvoeren en ontvangers nazien op verstoppingen. De ideale periode voor reiniging is de eerste maal eind oktober. De tweede maal 2e helft december/begin januari na alle bladval. Controleer en reinig op regelmatige basis ook de controleputten aan de voet van de afvoeren. Controleer ook de oostelijke afvoer aan de noordelijke zijbeuk van dakvlak [18] bij hevige regenval. Mogelijks is er een probleem met de riolering. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-hemelwaterafvoer	•	2X		
5.10.a. 5.10.b. 5.11.2.a. 5.14.a. 7.2.2.a.	Onderhoud op regelmatige basis het houten buitenschrijnwerk. Herneem tijdig de verf- en vernislagen op het buitenschrijnwerk. Vervang rotte onderdelen. Behandel het hout indien nodig tegen zwamaantasting. Controleer op hetzelfde ogenblik de goede sluiting van de ramen en poorten. Vervang of vernieuw indien nodig het sluitingsmechanisme. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-houten-buitenschrijnwerk	•			•
2.5. 3.1.b. 5.7.1.a. 5.7.2.a. 5.7.3.a. 5.11.3. 11.2.a. 7.2.1.a.	Hou rekening met een periodiek nazicht en onderhoud van de ijzeren topbekroning, gootbeugels, muurankers, diefijzers, voetschrapers en het hekwerk aan de tuinmuur. Verwijder het hardnekkige roest, behandel met een roestwerend product en verf met een aangepast verfsysteem. Meerdere bovenstaande elementen zijn nodig toe aan een onderhoud! Ook de klokken en alle ijzeren onderdelen zijn toe aan een onderhoud. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-ijzerwerk	•			•
10.2.1.b.	Voer tijdig onderhoudswerken uit aan de tuin. Snoei bomen in, verwijder onkruid en struikgroei dicht tegen de gevels en op de paden. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Vegetatie-op-en-rond-gebouwen		•		

OVERZICHT VAN DE REGULIERE KEURINGEN/NAZICHTEN

9.1.	De brandblusapparaten en rookdetectieapparatuur laten keuren. Zie ook onze infolder brandveiligheid_poster.pdf		•		
9.2.	De anti-inbraak- en diefstalinstallatie laten keuren.		•		
2.4.	De schouw van de stookinstallatie laten reinigen, bij voorkeur samen met het onderhoud van de verwarmingsinstallatie.			•	
8.1.	De verwarmingsinstallatie laten nazien door een onderhoudstechnicus.			•	
7.2.1./ 7.2.2.	De klokkeninstallatie en torenuurwerken laten nazien door een gespecialiseerde firma.			•	

CONDITIE

De conditie van het erfgoed wordt voor het hele gebouw weergegeven op een 6-delige kleurschaal en dit voor 3 aandachtspunten :

bouwfysische toestand ***Uitstekend – Goed – Redelijk – Matig – Slecht – Zeer slecht***

Dit is de conclusie van de huidige bewaringstoestand van alle geïnspecteerde onderdelen per rubriek. Het is een globale inschatting van de materiële staat van het erfgoed op het moment van de inspectie.

onderhoud ***Uitstekend – Goed – Redelijk – Matig – Slecht – Zeer slecht***

Deze waarde is een inschatting van het uitgevoerde onderhoud en de manier waarop onderhoud, problemen en risico's worden opgevolgd.

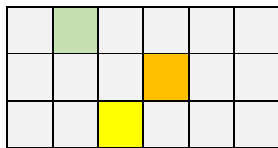
Worden daken en goten regelmatig schoongemaakt? Wordt snel ingegrepen als er een probleem is? Is er iemand verantwoordelijk voor het beheer die er regelmatig (vb. wekelijks) passeert en oog heeft voor problemen?

risico's op gevolgschade ***Geen – Weinig – Redelijk – Aanzienlijk – Hoog – Acuut***

Deze schaal geeft in welke mate er gevaar bestaat voor een versnelde materiële verwerking of verlies van erfgoedwaarde als de beheerder niet tijdig ingrijpt. Het kan gaan om allerlei mogelijke risico's, zoals ogenschijnlijk kleine problemen die voor ernstige gevolgschade kunnen zorgen, een verkeerd gebruik of beheer, verhoogd risico's op calamiteiten, slechte klimatologische omstandigheden voor zeldzame onderdelen met een hoge historische waarde.

GEHELE GEBOUW

bouwfysische toestand

Goed

onderhoud

Matig

risico op gevolgschade

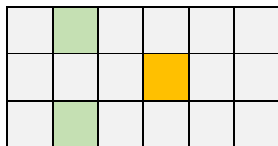
Redelijk

toelichting

Structureel is het gebouw in goede staat. Enkele onderhoudswerkzaamheden zijn nodig om grotere kosten te vermijden op korte tot middellange termijn. Ook de toren is toe aan restauratie en opfrissing van de eindlaag.

DAK

bouwfysische toestand

Goed

onderhoud

Matig

risico op gevolgschade

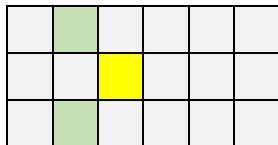
Weinig

toelichting

De dakstructuur en natuurleien zijn algemeen in goede staat. Een aantal uitgezakte leien zouden beter teruggeplaatst worden.

DAKWATERAFVOER

bouwfysische toestand

Goed

onderhoud

Redelijk

risico op gevolgschade

Weinig

toelichting

De koperen goten en afvoeren zijn in goede staat. De goot van de berging/stookplaats is sterk vervuild. De overige goten waren redelijk proper.

1. DAKBEDEKKINGEN	9
1.1. DAKVLAKKEN	9
1.1.2. LEIEN	9
1.1.2.a.	9
1.2. AANSLUITINGEN	10
1.2.1. NOKKEN	10
1.2.1.a.	10
1.2.3. KILKEPERAFWERKING	10
1.2.4. TOPGEVELBEËINDIGING	10
1.2.5. ZALINGEN	11
1.2.5.a.	11
1.2.6. OPGAAND MUURWERK	11
1.2.6.a.	11
2. DAKDOORBREKINGEN	12
2.1. DAKKAPELLEN	12
2.1.a.	12
2.3. DAKRAMEN EN -LUIKEN	13
2.3.a.	13
2.4. SCHOORSTENEN (BOVENDAKS)	13
2.5. TOPBEKRONINGEN	14
2.6. LADDER – EN KLIMHAKEN	14
3. REGENWATERAFVOER.....	15
3.1. GOTEN	15
3.1.a.	15
3.1.b.	15
3.2. AFVOER.....	16
3.2.a.	16
3.3. RIOLERING	16
4. DAKSTRUCTUUR & ZOLDERS.....	17
4.1. KAPPEN MET HOUTEN HOOFDSTRUCTUUR.....	17
4.1.a.	17
4.1.b.	18
4.1.c.	18
5. BUITENWERK.....	19
5.1. BAKSTEEN – EN METSELWERK & VOEGWERKEN	19
5.1.a.	19
5.2. NATUURSTEEN & VOEGWERKEN	20
5.2.1. BLAUWE STEEN	20
5.6. AFWERKLAGEN.....	21
5.6.2. SCHILDERWERK	21
5.6.2.a.	21
5.7. ANKERS, DIEFIJZERS, ROOSTERS EN AANVERWANTE	22
5.7.1. MUURANKERS	22
5.7.1.a.	22
5.7.2. DIEFIJZERS	22
5.7.2.a.	22
5.7.3. ROOSTERS EN AANVERWANTE	23
5.7.3.a.	23
5.9. BUITENTRAPPEN	23
5.9.a.	23
5.10. BUITENSCHRIJNWERK	24
5.10.a.	24
5.10.b.	24
5.11. BEGLAZING	25
5.11.1. GLAS-IN-LOOD.....	25
5.11.2. BLANK GLAS	25
5.11.2.a.	26
5.11.2.b.	26
5.11.3. ANDERE.....	26
5.11.3.a.	27

5.13. GALMBORDEN	27
5.13.a.	28
5.14. CALVARIE	28
5.14.a.	28
6. INTERIEUR	30
6.1. STRUCTUURELEMENTEN	30
6.1.1. BINNENWANDEN EN OPGAANDE STRUCTUREN	30
6.1.1.a.	30
6.1.2. VLOEREN EN ZOLDERINGEN	30
6.1.3. GEWELVEN	31
6.1.3.a.	31
6.1.5. FUNDERINGEN	31
6.2. VASTE INTERIEURAFWERKING	31
6.2.1. VASTE WANDAFWERKING	31
6.2.1.a.	32
6.2.2. VASTE PLAFONDAFWERKING	33
6.2.2.a.	33
6.2.2.b.	34
6.2.2.c.	34
6.2.3. VASTE VLOERAFWERKING	34
6.2.3.a.	35
6.3. BINNENSCHRIJNWERK	35
6.3.a.	35
6.4. BINNENTRAPPEN / LOOPBRUGGEN.....	35
6.4.1. BINNENTRAPPEN.....	35
6.4.2. LOOPBRUGGEN.....	35
7. TECHNISCHE INSTALLATIES	36
7.1. BLIKSEMAFLEIDING	36
7.2. KLOKKENSTOELEN / TORENUURWERKEN.....	36
7.2.1. KLOKKENSTOELEN	36
7.2.1.a.	36
7.2.2. TORENUURWERKEN	37
7.2.2.a.	37
7.3. ELEKTRICITEIT / VERLICHTING	37
7.3.1. ELEKTRICITEIT.....	37
7.3.2. VERLICHTING.....	37
7.4. OUD UURWERK	38
7.5. ELEKTRICITEITSCABINE	38
8. KLIMAAT	39
8.1. RELATIEVE VOCHTIGHEID EN TEMPERATUUR	39
8.1.a.	39
9. PREVENTIE & BEHEER.....	40
9.1. BRAND.....	40
9.2. DIEFSTAL EN VANDALISME	40
10. VEILIGHEID / TOEGANKELIJKHEID / HYGIËNE.....	41
10.1. TOEGANKELIJKHEID / BEREIKBAARHEID.....	41
10.1.1. EXTERIEUR	41
10.1.2. INTERIEUR.....	41
10.1.2.a.	41
10.2. VUILNIS / AFVAL	42
10.2.1. EXTERIEUR	42
10.2.1.a.	42
10.2.1.b.	42
10.2.2. INTERIEUR.....	43
10.2.2.a.	43
10.2.2.b.	43
10.3. DIEREN	44
11. SITE	45
11.1. BESTRATING / TERREIN	45
11.1.a.	45
11.2. AFSLUITING.....	45
11.2.a.	45
11.3. BOMEN / BEGROEIING	46

TOESTANDSRAPPORT

De onderdelen krijgen een globale beoordeling. Hierbij worden volgende criteria gehanteerd:

- G GOED:** Voor een goede instandhouding zijn geen onmiddellijke ingrepen vereist.
- R REDELIJK:** De vastgestelde gebreken zijn nog niet acuut. Wel is een verhoogde waakzaamheid geboden om zo nodig tijdig in te grijpen.
- M MATIG:** Plaatselijk gebreken werden vastgesteld. Zij moeten tijdig hersteld worden.
- S SLECHT:** Een snelle, grondige ingreep dringt zich op.
- N NIET GEINSPECTEERD**

↗ Terug naar overzicht adviezen

1. DAKBEDEKKINGEN

1.1. DAKVLAKKEN

1.1.2. Leien

G Algemeen

De daken zijn bedekt met natuurleien in maasdekking geplaatst. Ze hangen in koperen leihaken. De leien zijn op een naaldhouten bebording genageld.

De leien zijn nog goed van kwaliteit en zijn voldoende dik, liggen dubbel genageld, meestal op vellen kraftpapier en vertonen geen vervilting. Een deel van het dakvlak [18] werd met Engelse herbruik leien herdekt.

* De vervanging van de leibedekking is niet aan de orde, wel is het aangewezen om jaarlijks de uitgezakte leien te vervangen.

Aandachtspunten

1.1.2.a. R Ontbrekende of uitgezakte leien

Op meerdere plaatsen bij dakvlak [18] zien we uitgezakte leien. Ook bij dakvlak [28] (calvarie) is onderaan het dak een lei uitgevallen.

Zie aanduiding X op het dakenplan.

Dakvlak [18]

Dakvlak [18]

Dakvlak [18]

Dakvlak [28]

1.2. AANSLUITINGEN

1.2.1. Nokken

R Algemeen

De nokken bestaan uit bladloodstroken die vastgelegd werden met een nagel onder een trotseerloodje.
Het lood is niet nieuw maar vertoont geen gebreken.

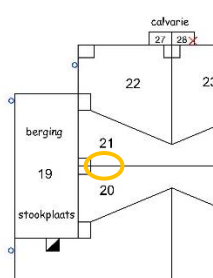
Aandachtspunten

1.2.1.a. M Omgekantelde spot

Dakvlak [20/21]

Op de dakvlakken staan op de nok verstralers.
Eén ervan is omgewaaid.

1.2.3. Kilkeperafwerking

R Algemeen

In de kilgoten is lood geplaatst.
Het lood vertoont veroudering, maar geen gebreken.

1.2.4. Topgevelbeëindiging

G Dakvlak [20/21, 22/23 & 24/25]

De dakvlakken eindigen bij de schouderstukken en in de top met in bakstenen gemetste tuiten.
Het metselwerk sluit aan op het gevelmetselwerk.
Op de bovenkant is een afdekking met lood voorzien.
We zien geen schade aan de tuitstukken en hun afwerking.

1.2.5. Zalingen

R Dakvlak [18/7 & 17/7]

Aan de achterzijde van de steunberen in aansluiting met de toren is op twee plaatsen een kleine zalinggoot voorzien.

Ook aan de achterzijde van de schoorsteen is een zalinggoot.

Zalingen zijn door hun constructievorm vaak oorzaak van veel ellende. Door de moeilijke bereikbaarheid wordt het onderhoud ervan dikwijls niet uitgevoerd.

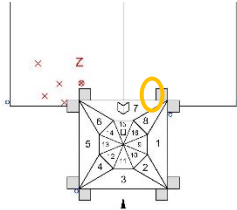
Aandachtspunten

1.2.5.a. R Vervuilde zalinggoot

Dakvlak [17]

De zalinggoot is matig vervuild.

1.2.6. Opgaand muurwerk

R Algemeen

De aansluitingen tegenaan het parament van de toren zijn uitgevoerd met loodloketten. Momenteel zijn deze loodaansluitingen niet water- en winddicht. Wij zien duidelijke lichtinval op de kapzolder. Het voldoende diep inbrengen in de lintvoeg en het gebruik van voldoende zwaar lood is aan te raden.

Ook andere aansluitingen tussen dakvlakken en muren zijn uitgevoerd met loodslabben of loodloketten.

Aandachtspunten

1.2.6.a. M Uitgevallen loodloketten

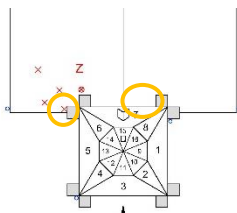

Dakvlak [17]

In aansluiting met de toren zien we bovenaan dakvlak [17] meerdere loodloketten die uitgevallen zijn.

Dakvlak [18]

In aansluiting met de noordelijke steunbeer van de toren is lood uitgevallen.

Dakvlak [17]

Dakvlak [18]

Dakvlak [17]

Dakvlak [18] - Lichtinval op de kapzolder ter hoogte van de aansluiting tussen het dak en de toren.

2. DAKDOORBREKINGEN

2.1. DAKKAPELLEN

R Dakvlak [7]

Op de torenspits aan de oostzijde is in het dakvlak [7] een houten dakkapel aanwezig. De dakkapel is bovenaan en bij de wangen afgedekt met natuurleien.

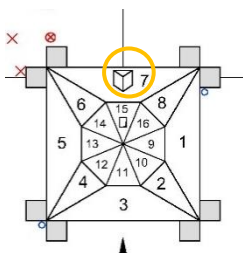
Aandachtspunten

2.1.a. M Afgevalen onderregel, inrotting, schrale verlaag en stroeve scharnieren

De draaideur en het houten regelwerk rondom vertoont ernstige schadebeelden.

- De onderregel is weggerot en is weggevalen. De constructie is niet waterdicht aangezien de omkadering aan beide zijden van de deur sterk aan het inrotten is.
- Algemeen staat het verfwerk op het houtwerk schraal.
- Het schuifslotje werkt stroef evenals de draaipunten van het luik.

2.3. DAKRAMEN EN -LUIKEN

N Dakvlak [15]

In het meest oostelijke dakvlak van de ingesnoerde naaldspits zit bovenaan een dakluik. Het luik is onbereikbaar via de binnen- of buitenzijde.

Het houten luik is onbekleed gelaten en zit schuin aflopend in de opening.

Huidige toestand 2021

Foto tijdens de vorige inspectie = 2012

Aandachtspunten

2.3.a. ?/ R Onbekleed luik

Het lijkt alsof het opzetluik weg is gehaald of uit is gevallen in vergelijking met onze inspectie in 2012.

Langs de binnenzijde zien we vanop afstand daglicht binnenvallen.

Het is voor ons onduidelijk of hier wijzigingen aan uitgevoerd zijn sinds 2012.

Voor het ogenblik zien we wel geen vochtschade, dit is wel moeilijk constateerbaar aangezien het luik niet zichtbaar is en aangezien het al enkele weken niet meer geregend heeft voor de huidige inspectie.

2.4. SCHOORSTENEN (BOVENDAKS)

G Dakvlak [18]

Aan de oostzijde van dakvlak [18] is een schoorsteen geplaatst. De in bakstenen gemetste schoorsteen is in goede staat.

We vermoeden wel dat er geen afscherming op is geplaatst tegen vogels. Waardoor kauwen gemakkelijk nest kunnen maken in de schoorsteen.

* In gebruik zijnde schoorstenen worden best jaarlijks gereinigd en nagezien door een schoorsteenveger.

2.5. TOPBEKRONINGEN

R Torenspits

Het smeedijzeren torenkruis met vergulde windhaan vertoont geen ernstige gebreken.

De zwarte bescherming laag is aan het afbladderen waardoor de onderlaag zichtbaar is. Mogelijks is er al een lichte roestvorming aan het optreden. Ook de vergulde windhaan is vervuild.

2.6. LADDER – EN KLIMHAKEN

R Algemeen

De ladderhaken op de torenspits en op het dakvlak [17] zijn roestvrij. De ladderhaken zijn echter niet genormeerd en mogen niet meer gebruikt worden voor persoonlijke beveiliging.

De ladderhaken op het dakvlak [18] vertonen roestvorming. Ook deze haken zijn niet genormeerd en mogen dus niet gebruikt worden om nazichten of werken uit te voeren.

Torenspits

Dakvlak [18]

3. REGENWATERAFVOER

3.1. GOTEN

G Algemeen

De mastgoten in koper (vernieuwd ± 25 jaar geleden) zijn in goede staat. We zien geen ernstige gebreken aan het koper.

De goten hangen in ondersteunende ijzeren beugels. De beugels zijn voorzien van een krul waar normaalgezien een staaf wordt doorgestoken ter bescherming van de goot tijdens het plaatsen van een ladder. De staaf ontbreekt hier echter. Op meerdere plaatsen zien we gebreken aan de ondersteuningsijzers.

Aandachtspunten

3.1.a. M **Loszittende gootbeugels**

Dakvlak [17/18]

Aan de goten van dakvlak [17/18] zijn enkele gootbeugels losgekomen. Bij dakvlak [17] hangen twee beugels scheef. Deze dreigen te vallen.

Aan dakvlak [18] ontbreekt een beugel en aan de mastgoot van de toren ontbreken de meeste sluitingen op de beugels.

Scheef hangende gootbeugel dakvlak [17]

Scheef hangende gootbeugel dakvlak [17]

3.1.b. M **Roestige gootbeugels**

Algemeen

De ijzeren gootbeugels zijn overal roestig.

3.2. AFVOER

G Algemeen

De afvoeren zijn uitgevoerd in koper.

Er werden geen stampalen aangebracht aan de onderzijden van de afvoeren ter hoogte van het maaiveld.

Er werden aan de noordzijde onderzoekputjes met een dekseltje in pvc uitgevoerd. Vermoedelijk zijn deze wel al meerdere jaren niet meer opengedaan.

Aandachtspunten

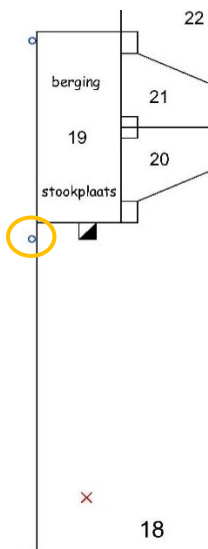
3.2.a. R Verstopte en overgelopen afvoer

Dakvlak [18]

De oostelijke afvoer van dakvlak [18] vertoont sterke vochtsporen. Vermoedelijk loopt de afvoer over of heeft ze overgelopen. Rondom de afvoer en in de goot bevonden zich takken en vervuiling. We hebben deze verwijderd tijdens de inspectie.

Het tapgat en de afvoer waren niet verstopt, waardoor het om een probleem in het verleden kan gaan of een verstopping bij de riolering waardoor de afvoer bovenaan overloopt bij hevige regenval.

3.3. RIOLERING

- G Er werd geen ernstige visuele schade opgemerkt die zou kunnen wijzen op gebreken aan de riolering. Zie echter wel art. [3.2.a.](#)!

4. DAKSTRUCTUUR & ZOLDERS

4.1. KAPPEN MET HOUTEN HOOFDSTRUCTUUR

G Toren

Constructief werden er aan de torenspits geen zware gebreken vastgesteld.
We zien enkele lichte inrottingen aan de muurplaat en een keperhiel op dakvlak [6] van de stompe spits.

G Kerkdak

Constructief zien we geen zware gebreken aan het houten kerkdak, uitgezonderd de aangehaalde aandachtspunten hieronder.

De houten grenen moerbalk over de constructie van het koepelkoor werd eerder al behandeld tegen de huisboktor (*hylotrupes bajulus*).

We bemerken ook vermoedelijke oude aantastingen door de kleine klopkever (*anobium punctatum*) aan het kerkdak.

N Zolderingen sacristie [dakvlak 26] & berging/stookruimte [dakvlak 19]

Deze zolderingen zijn niet nagezien aangezien er geen toegang is voorzien naar de kapconstructies.

Kapconstructie toren

Kapconstructie en koepelconstructie kerk

Aandachtspunten

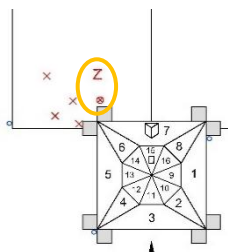
4.1.a. M Huisboktor en zwamaantasting

Dakvlak [18]

Het tongewelf vertoont ter hoogte van (aanduiding **X**) een (oude) aantasting door de huisboktor (*hylotrupes bajulus*) en een zwamaantasting (aanduiding **Z**).
Deze gebreken zijn hoogstwaarschijnlijk ontstaan door een slecht functionerende bovenliggende zalinggoot.

Sinds de vorige inspectie van 2012 lijkt het probleem zich niet meer verdergezet, regelmatige controle en tijdig ingrijpen is wel noodzakelijk ten gepaste tijd.

Zwamaantasting

Aantasting huisboktor door inrotting

4.1.b. R Matig herstelde houtconstructie

Dakvlak [22]

Onderaan de dakconstructie werd een probleem slechts half opgelost. De houtconstructie werd niet hersteld en alle puin werd ter plaatse achtergelaten.

4.1.c. R Asbest

Dakvlak [17/18]

De oude schoorstenen van de kerk bevinden zich nog in de kapruimte. Deze ronde cementgebonden asbest buizen vormen op zich geen gevaar.

Het is wel aangewezen om bij toekomstige dakwerken de buizen vakkundig te laten verwijderen.

* Bij het vervangen van de asbesthoudende bouwmaterialen dient men rekening te houden met de vigerende wet- en regelgeving over deze schadelijke producten, zie <https://www.ovam.be/asbest-1>. Vlaanderen wenst een asbestveilig Vlaanderen tegen 2040 en is een asbestafbouwbeleid gestart waar ook ondersteuning en subsidies mogelijk zijn, zie <https://www.ovam.be/asbestafbouwbeleid>

Zie ook onze infofiche [asbest IF.pdf \(monumentenwacht.be\)](https://monumentenwacht.be/asbest-IF.pdf)

5. BUITENWERK

5.1. BAKSTEEN – EN METSELWERK & VOEGWERKEN

M Toren

De toren is hoofdzakelijk opgetrokken in baksteenwerk. Aan de basis zien we ook het gebruik van veldsteen en kloostermoppen. We zien ook herstellingen met allerlei soorten bakstenen.

De romp is witgeschilderd. Het verfwerk is beschadigd en sterk vervuild.

G Kerkgebouw algemeen

Het in rode bakstenen opgetrokken kerkgebouw is in kruisverband gemetst en platvol opgevoegd.

Aan de onderzijde is een basis van ongeveer 1,20 meter in gele bakstenen uitgevoerd die visueel als plint dient. Ook hier is het baksteenwerk in kruisverband gemetst en platvol opgevoegd.

Uitgezonderd enkele kleine krimp-scheuren zien we geen schade aan het baksteenwerk.

Toren

Kerkgebouw – dakvlak [17]

Aandachtspunten

5.1.a. **M** Beschadigd baksteenwerk toren

Toren

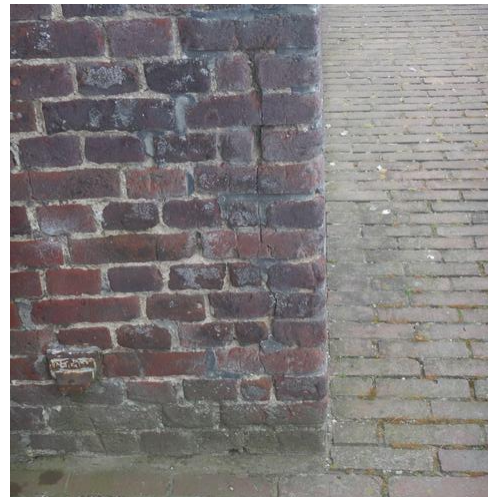
Op verschillende plaatsen is het metselwerk van de toren beschadigd. Het verfwerk van de witgeschilderde romp is sterk afgebladderd en vervuild. Regenwater loopt tussen het verfwerk en veroorzaakt vochtschade aan de bakstenen.

Vooraf aan de westzijde van de toren is het metselwerk op verschillende plaatsen beschadigd. Door de afschilfering van de eindlaag komt de steenhuid bloot te liggen en wordt onderhevig aan de klimatologische omstandigheden. Er zijn mossen ontstaan, vooral op de afzaten van de steunberen.

We zien ook op meerdere plaatsen uitgelopen voegwerk. Plaatselijk is het voegwerk diep uitgelopen.

We stelden ook enkele scheurtjes vast in het metselwerk.

5.2. NATUURSTEEN & VOEGWERKEN

5.2.1. Blauwe steen

G Algemeen

De glas-in-lood ramen van het kerkgebouw en de ramen van de sacristie en berging/stooklokaal zijn voorzien van dorpels in blauwe hardsteen.

Aan het rechterraam van het stooklokaal [dakvlak 19] is de raamdorpel in blauwe steen middendoor gebroken.

Er werd in het verleden opgevoegd met een cementmortel, maar de breuk manifesteert zich opnieuw lichtjes.

5.6. AFWERKLAGEN

5.6.2. Schilderwerk

M Toren

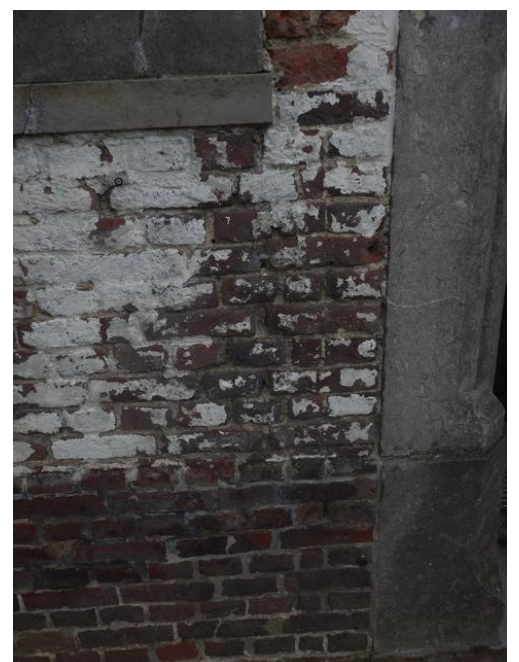
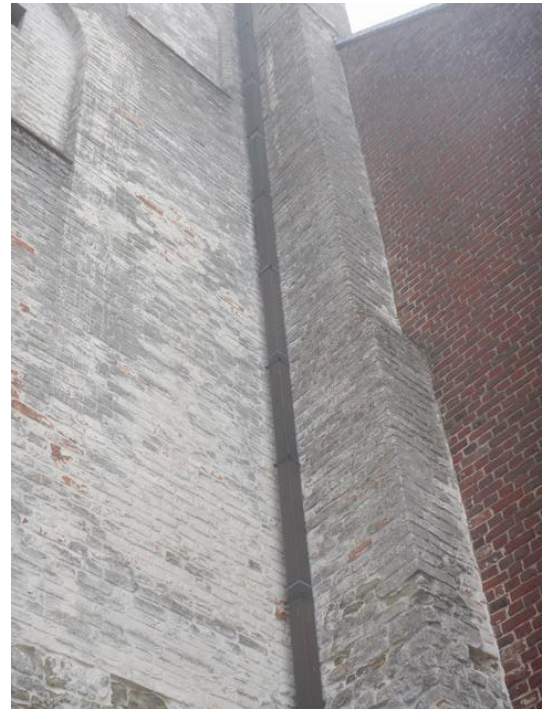
Op het baksteenparament van de toren werd een eindlaag geplaatst. De witgeschilderde toplaag bestaat mogelijk uit een combinatie van witte cement en bepaalde toeslagstoffen of een specifieke witte verlaag.

Aandachtspunten

5.6.2.a. M Vervuilde en afgeschilferde verlaag

Op de meeste plaatsen schilfert de eindlaag op de torenrompen af. Op sommige gevelpartijen en op de afzaten van de steunberen is er algen- en mossengroei ontstaan. De toren is algemeen vervuilde en geeft een grauw uitzicht. De nog aanwezige eindlaag is verkleurd.

5.7. ANKERS, DIEFIJZERS, ROOSTERS EN AANVERWANTE

5.7.1. Muurankers

R Toren

Er zijn een aantal smeedijzeren muurankers aanwezig op de torenromp.

Aandachtspunten

5.7.1.a. M **Roestige muurankers**

Toren

De muurankers vertonen oppervlakteroest.

5.7.2. Diefijzers

R Sacristie [dakvlak 26] & Berging/stookplaats [dakvlak 19]

Voor de ramen zijn ijzeren zwartgelakte diedfijzers aangebracht.

Aandachtspunten

5.7.2.a. M **Verweerd verfwerk en roestvorming diedfijzers**

De zwarte eindlaag op de diedfijzers van de sacristie en de berging bladdert.

Er is intussen ook plaatselijk een sterke roestvorming opgetreden. Aangezien de roestvorming zich beperkt doorzet is de degradatie op deze plaatsen snel in uitvoering.

Diefijzers sacristie

Diefijzers sacristie

Diefijzers berging/stooklokaal. Deze ijzers vertonen een grotere oppervlakte roestvorming

5.7.3. Roosters en aanverwante

R Inkom toren

Aan de voorzijde (westgevel) van de toren zijn aan beide zijden naast de toegangspoort ijzeren voetschrapers voorzien.

Aandachtspunten

5.7.3.a. R Verweerd verfwerk en roestvorming voetschrapers

De ijzeren voetschrapers vertonen een verwerking van de zwartgelakte eindlaag en lichte roestsporen.

5.9. BUITENTRAPPEN

R Inkom

Voor de hoofdingang poort van de toren aan de westzijde is een trappengeheel voorzien om de inkom te bereiken. De trappen zijn uitgevoerd in blauwe hardsteenblokken en ingevuld met hardgebakken keramische vloer/bakstenen.

Aandachtspunten

5.9.a. R Uitgeloofd voegwerk en barst

Het voegwerk tussen de blauwe hardsteenblokken is volledig verdwenen. Ook tussen de kops geplaatste keramische bakstenen is plaatselijk voegwerk uitgeloofd. We zien ook op één plaats een barst in een blauwe hardsteen trede.

5.10. BUITENSCHRIJNWERK

R Algemeen

De ramen van de sacristie en berging bestaan uit houten witgeschilderd buitenschrijnwerk. De inkompoort van de toren en de zuidelijke zijpoort (paradijspoort) zijn bruin geschilderd en geolied.

Aandachtspunten

5.10.a. M Verf afbladdering en plaatselijke inrotting

Sacristie [dakvlak 26] & berging/stookruimte [dakvlak 19]

De ramen sluiten moeilijk door loskomende tochtstrippen en zijn dringend toe aan een verfonderhoud. De eindlagen bladderen af. Vooral de liggende delen zijn sterk aan het verweren.

Bij de ramen ter hoogte van de berging/stookruimte staat het hout bijzonder schraal. Plaatselijk is het aan het inrotten.

Sacristie

Berging

Berging

Berging

5.10.b. R Licht schraal verfwerk

Inkompoort & paradijspoort

De grote inkompoort aan de westgevel van de toren begint tekenen te vertonen van verschralling van het verfwerk.

Bij het zijpoortje aan de zuidgevel (paradijspoort) begint onderaan ook een lichte ververing op te treden.

5.11. BEGLAZING

5.11.1. Glas-in-lood

G Algemeen – dakvlakken [17,18,20 t.e.m.25]

De rondboogramen van het kerkgebouw zijn voorzien van glas-in-loodramen. De ramen zitten in een klein slagje in de muur verwerkt.

De bronzen brugstaven en koperen bindroeden zijn in uitstekende staat. Ook de glas-in-lood panelen zijn in goede staat.

Aan de binnenzijde zijn glasplaten met klaar glas tegen de glas-in-lood ramen geplaatst. Plaatselijk is een glas gebarsten.

Zie ook onze brochure glas-in-loodramen

[Onderhoud van glas-in-loodramen | Monumentenwacht](#)

5.11.2. Blank glas

R Sacristie [dakvlak 26] & berging/stookruimte [dakvlak 19]

In het houten schrijnwerk is klaar enkel glas geplaatst.

Het glas zelf is uitgezonderd onderstaande aandachtspunten nog in goede staat.

Aandachtspunten

5.11.2.a. M Verweerde stopverf

We merken wel bij meerdere ramen uitgevallen stopverf, waardoor het glas minder goed vast komt te zitten en sneller kan stukgaan.

De stopverf is algemeen gecraqueleerd en verweerd.

5.11.2.b. R Gebarsten glas

Sacristie

Een glasstuk bij een raam van de sacristie is aan de bovenzijde gebarsten.

5.11.3. Andere

R Toren

Het spitsboogvenster met blauwstenen monelen en maaswerk is ingevuld met een glasraam in staal.

De zwarte laklaag vertoont verwerking, maar is nog in redelijke staat.

Aandachtspunten

5.11.3.a. R Gebarsten glas

In het grote spitsboograam van de torengewel zijn rechts onderaan (van buiten gezien) twee glasstukken gebarsten.

5.13. GALMBORDEN

R Toren

De houten galmboarden ter hoogte van de klokkenzolder rusten op houten balkjes. De boarden zijn bedekt met loodslabben.

Aan de binnenzijde is een metalen frame geplaatst om vogels buiten te houden. Ook bij de onderste galmopening is een extra vogelwering voorzien zodat de dieren niet binnen kunnen. De frames vertonen wel wat lichte schade, maar momenteel nog zonder gevolg.

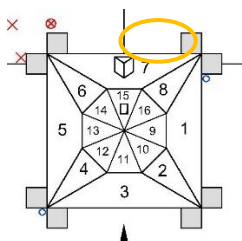
Aandachtspunten

5.13.a. M Opgewaaid en losgekomen lood

Oostgevel toren

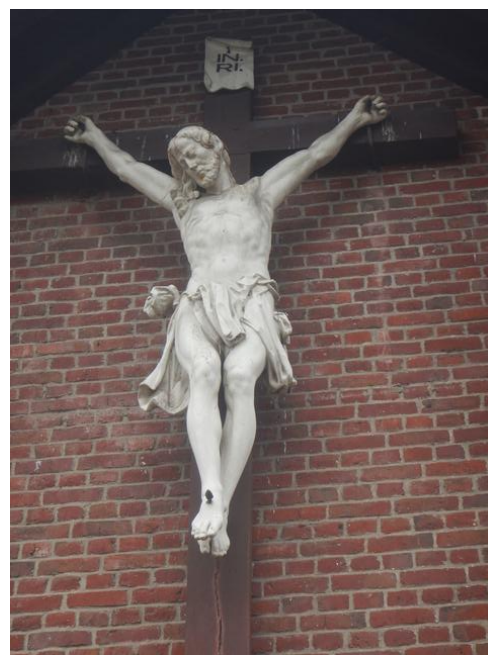
Er komen looddelen los aan het zuidelijke galmgat van de oostgevel.
De nagelingen puilen uit en sommige loodaansluitingen scheuren.

5.14. CALVARIE

R Dakvlak [27/28]

Aan de achtergevel (oostgevel) van de kerk is een calvarie geplaatst.
De constructie is uitgevoerd in hout. het dakje is afgedekt met natuurleien.
Eén lei aan de zuidzijde is uitgevallen (zie art. [11.2.a.](#) en de aanduiding X op het dakenplan).

Aandachtspunten

5.14.a. R Schraal verwerk

Het houtwerk van de calvarie vertoont schraal verwerk. Vooral op de zuidzijde is het hout verweerd.

6. INTERIEUR

Het interieur werd enkel bouwkundig geïnspecteerd. Het lidmaatschap bevat ook de mogelijkheid om een interieurinspectie te laten uitvoeren. Deze kan zelfstandig gebeuren of in combinatie met een bouwkundig inspectie.

In het verleden zijn al interieurinspecties uitgevoerd in de kerk. Hiervoor verwijzen we naar de verslagen van 10/11/2005 & 23/06/2009

Als een herhaalinspectie gewenst is, dan verwijzen we voor gedetailleerd onderzoek, advies en onderhoud van waardevolle interieurafwerkingen (vloeren, lambriseringen...) en roerende voorwerpen (schilderijen, beelden, meubilair, textiel...) graag door naar onze interieurwachters:

Brecht Lagae (tel. 050/ 40.31.54) en Sara Huycke (tel. 050/ 40.34.97).

6.1. STRUCTUURELEMENTEN

6.1.1. Binnenwanden en opgaande structuren

G Algemeen

Structureel zien we geen ernstige scheuren of gebreken aan de binnenwanden.

Aandachtspunten

6.1.1.a. R Zettingsscheur toren

Oostgevel Toren

Er zit een barst in het met baksteen gemetseld boogveld van de blinde spitsboognis van de toren aan de oostelijke zijde op de zolder van het schip. De scheur lijkt gestabiliseerd.

6.1.2. Vloeren en zolderingen

G Algemeen

We zien structureel geen ernstige problemen aan de structuren van de vloeren of zolderingen. De plankenvloer van de klokkenzolder rust op een moerbalk die sterke verwerking vertoont, maar deze is gesteund door een in de muur verwerkte balk. De vloer is ook opgespied. Ook de met bakstenen opgevulde vloer op het tussenverdiep van de toren vertoont wat inzakkingen, maar zonder ernstige gevolgen.

Moerbalk toren – onder klokkenzolder

Bakstenen vloer tussenverdieping toren

6.1.3. Gewelven

R Zijbeuken kerkgebouw

De gemetselde kruisgewelven zijn uitgevoerd in baksteen.

Aandachtspunten

6.1.3.a. R Scheurvorming gewelven

De gemetselde kruisgewelven in baksteen vertonen op verschillende plaatsen, zowel in de linker-als in de rechterbeuk barsten in de kruisingen. Door de overvloedige aanwezigheid van stof en ander vuil is dit probleem gemaskeerd en daardoor voor de betreder zeer gevaarlijk. Zonder persoonlijke beveiliging worden de gewelven beter niet betreden.

6.1.5. Funderingen

- G We zagen geen schadebeelden die zouden kunnen wijzen op problemen met de fundering. Goed voor zover waarneembaar.

6.2. VASTE INTERIEURAFWERKING

6.2.1. Vaste wandafwerking

R Algemeen

De bepleistering, tasset afwerking en het schilderwerk is algemeen in redelijke staat. Op meerdere plaatsen zien we enkele zettingsscheuren. Algemeen is de afwerking licht vervuild.

* Voor het starten van schilderwerken dienen vaste interieurelementen voldoende afgedekt te worden en losse elementen voorzichtig en op een goede manier gestockeerd te worden. Onze interieurwachters kunnen u hierbij helpen. Aan de hand van de staat van de objecten kunnen ze een aangepast advies opstellen voor het beschermen van de interieurelementen tijdens de schilderwerken. U mag ze hiervoor steeds contacteren.

Algemeen zicht in de kerk vanop het doksaal

Zettingsscheur

Aandachtspunten

6.2.1.a. R Afgebladderd verfwerk en beschadigde bepleistering

Toren – verdiepingsvloer ter hoogte van het doksaal

Op de ribben ter hoogte van de verdiepingsvloer van de toren achter het doksaal zijn er vochtsporen met bladderende verf zichtbaar.

Vermoedelijk wordt de schade veroorzaakt door doorslaand vocht via de gekwetste uitwendige eindlaag van de toren.

De afwerkingslaag die niet vochtdoorlatend is uitgevoerd valt weg bij deze muren en op het plafond.

Zuidelijke muur

Afbladderende verf op de ribben

Huidige toestand

Toestand vorige inspectie in 2012

6.2.2. Vaste plafondafwerking

R Algemeen

We zien uitgezonderd onderstaande aandachtspunten weinig problemen bij de plafondafwerking.

De afwerkingslaag van het koepelgewelf vertoont vervuiling door stofafzetting (thermoforese).

Aandachtspunten

6.2.2.a. M Uitgevallen koepelomlijsting

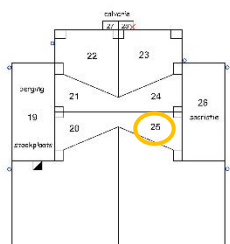
Koepel koor

Bij de omlijsting van de koepel is een gedeelte uitgevallen.

De in korte stukken hout uitgevoerde omlijsting is aan de zuidzijde plaatselijk losgekomen en gevallen.

Het is onduidelijk wat de oorzaak hiervan is. Vermoedelijk heeft de bevestiging (met nageltjes) het door vermoeidheid (roestvorming nagels?) opgegeven.

In afwachting van een vakkundig herstel is veiligheidshalve een stelling geplaatst met opvangbak in osb om eventuele extra uitvallende delen op te kunnen vangen.

6.2.2.b. R Krimpscheuren in plafondafwerking

Koepelgewelf schip – dakvlak [17/18]

In de afwerkingslaag zijn enkele scheuren merkbaar.
De krimpscheuren doen zich voor in het tasso behangpapier.

6.2.2.c. R Losgekomen plafondafwerking – mogelijks asbest

Stooklokaal

Een plafondplaat in het stooklokaal is losgekomen.
Afhankelijk van de plaatsingsdatum is het mogelijk dat het om asbest platen gaat. Deze werden in het verleden veelvuldig gebruikt als brandweringsmateriaal.
Hou bij toekomstige werken aan het plafond rekening met de mogelijkheid dat het om asbest platen gaat en verwijder deze met de nodige voorzichtigheid. Laat uitvoeren door een vakman.

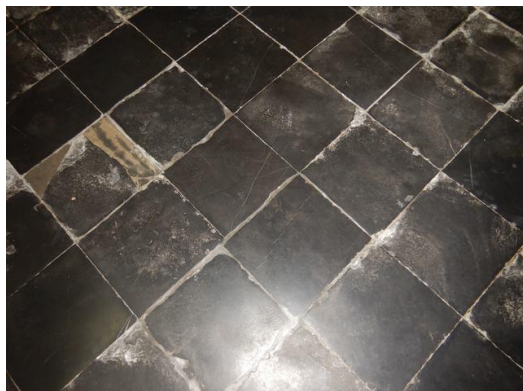

6.2.3. Vaste vloerafwerking

R Algemeen

De vloeren van de kerk bestaan uit natuurstenen tegels afkomstig uit Basècle. Deze Belgische zwarte (Belgisch marmer) tegels zijn plaatselijk gecombineerd met Carrara marmer.
De vloeren vertonen verwerking en vochtsporen. Er zijn plaatselijk beschadigingen zichtbaar.

In de sacristie ligt een vinyl laag. Vermoedelijk zit er net zoals bij de berging een houten plankenvloer onder.

Aandachtspunten

6.2.3.a. R Verzakte dorpel en vloer

Dakvlak [17]

De vloer en de linker vloerdorpel ter hoogte van de Romaanse doopvont vertoont enkele verzakkingen. Het zandbed is op meerder plaatsen weggespoeld.

6.3. BINNENSCHRIJNWERK

N Het binnenschrijnwerk is niet gedetailleerd nagezien.

Aandachtspunten

6.3.a. R Slepende deur

Toegangsdeur berging

De houten deur die vanuit de kerk toegang verschaft tot de berging sleept.

6.4. BINNENTRAPPEN / LOOPBRUGGEN

6.4.1. Binnentrappen

G Toren

De vaste houten binnentrappen tot in de klokkenzolder zijn in goede staat.

6.4.2. Loopbruggen

G Schip [dakvlak 17/18]

De houten loopbrug boven het koepelgewelf is breed en in goede staat. Aan één zijde is een leuning voorzien.

7. TECHNISCHE INSTALLATIES

7.1. BLIKSEMAFLEIDING

- G** Er is een koperen bliksemafleiding op de kerk en toren aanwezig.
We zien geen gebreken.

* De installatie werd door ons slechts nagezien op eventuele mechanische gebreken. Voor de controle op de goede werking ervan verwijzen we naar een erkend controleorganisme.
Bij de plaatsing of na latere werkzaamheden aan de bliksemafleiding is het afleveren van een meetrapport vereist.

7.2. KLOKKENSTOELEN / TORENUURWERKEN

7.2.1. Klokkenstoelen

- R** Klokkenzolder

Op de klokkenzolder staat een eiken klokkenstoel met drie grote ijzeren klokken.
Op het gangpad erboven is een beiaard aanwezig.

De zware klokkenstoel hangt wat door, maar is voldoende stevig.

ijzeren klok

Beiaard

Aandachtspunten

- 7.2.1.a. R** Roestvorming klokken, ophanging en vliegwielen

De vliegwielen, krukassen en zelfs de klokken vertonen roestvorming.
Het lijkt erop dat de roestvorming sinds de laatste inspectie van 2012 verergerd is.

7.2.2. Torenuurwerken

G Toren

Tegen de oostgevel van de toren hangt een houten vierkant torenuurwerk. Het uurwerk hangt tussen twee galmgaten en is zwartgelakt. De Romeinse cijfers en wijzers zijn in goudkleur geschilderd of verguld.

Aandachtspunten

7.2.2.a. R Verwerking verfwerk

We zien dat de gouddorade op de cijfers van het uurwerk licht vervagen.

7.3. ELEKTRICITEIT / VERLICHTING

7.3.1. Elektriciteit

N Dergelijke installaties* worden door Monumentenwacht niet gekeurd of nagezien. Opvallende onvolkomenheden of gebreken vermelden we wel, zie de aandachtspunten.

* Bij iedere wijziging, verandering of uitbreiding van de elektrische installatie raden we aan om een erkend keuringsorganisme te raadplegen. Voor nazicht contacteert u best een erkend monteur van elektrische installaties.

7.3.2. Verlichting

N De verlichting werd door ons slechts nagezien op eventuele gebreken aan de armaturen. Bij iedere wijziging, verandering of uitbreiding raden we aan om een erkend keuringsorganisme te raadplegen. Voor nazicht contacteert u best een erkend monteur van elektrische installaties.

G Op de kerkzolder is een goed werkende verlichting aanwezig met badkamerverlichting. Ook de verlichting in de toren met tl-lampen is in goede staat.

kerkzolder

Toren

7.4. OUD UURWERK

R Verdiepingsvloer toren

Er staat nog een oud uurwerkmechanisme op de tussenvloer van de toren. Het mechanisme is niet meer in gebruik en vertoont roestvorming.

Het is aangewezen om het uurwerk zeker te laten staan omdat het erfgoedwaarde bezit. Afhankelijk van de doorzetting van de roestvorming kan een anti-roestbehandeling in de toekomst wel nodig zijn.

7.5. ELEKTRICITEITSCABINE

N Noordgevel – dakvlak [19]

Tegen de noordelijke gevel van de berging staat vlakbij de hoek een elektriciteitscabine tegen de gevel.

8. KLIMAAT

8.1. RELATIEVE VOCHTIGHEID EN TEMPERATUUR

- N** Er zijn naar verluidt plannen om de stookinstallatie in de eerstkomende jaren volledig te vernieuwen.

De bestaande installatie bevindt zich in het stooklokaal [dakvlak 19] en werkt op gas. In de kerk zijn grote vloerroosters waar de verwarmde lucht doorkomt om de kerk te verwarmen.

* De stookinstallatie wordt door Monumentenwacht niet gekeurd of nagezien. Dergelijke installaties dienen regelmatig gecontroleerd en gekeurd te worden. Hiervoor neemt u best contact op met een erkend installateur. Op de site Verwarmingswegwijzer van de Vlaamse Overheid kunt u nagaan aan welke verplichtingen of aanbevelingen u dient te voldoen: <https://www.lne.be/verwarmingswegwijzer>

** Belangrijk om weten is dat het vooral de *stijging en daling van de temperatuur en de hieraan gekoppelde relatieve vochtigheid en te extreme waarden in temperatuur en relatieve vochtigheid* schadelijk zijn voor interieurelementen. Tijdens de inspectie werden er geen klimaatmetingen uitgevoerd. Als u dit wenst kunnen onze interieurwachters dit voor u doen.

Cv-installatie op gas

Uitblaasroosters kerk

Aandachtspunten

8.1.a. M Overbodige materialen stooklokaal

In het stooklokaal ligt en staat veel brandbaar materiaal. Vooral houten platen, houten plankjes en enkele houten attributen.

Er hangt nochtans een mooi plakaatje bij het betreden van het lokaal.

9. PREVENTIE & BEHEER

9.1. BRAND

G Gekeurde brandblusapparaten en pictogrammen, evacuatieplan en noodverlichting zijn aanwezig.

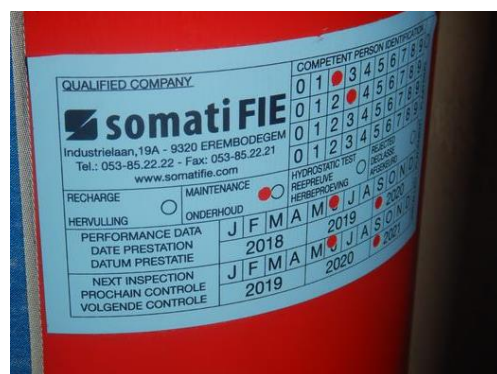
* Om schade bij brand zoveel mogelijk te beperken, is het raadzaam om voorzieningen te treffen voor een tijdige branddetectie (bv. door het aanbrengen van rookdetectors).

** Laat eventuele brandblusapparaten jaarlijks keuren. De voorkeur gaat uit naar CO2-blussers daar vacuüm- of poederblussers schade kunnen aanrichten aan kunstvoorwerpen. Voor verder advies neem contact op met de plaatselijke brandweer.

*** Meer tips voor een brandveilige kerk zijn te raadplegen op volgende link van PARCUM: <https://www.parcum.be/nl/blog/tien-tips-voor-een-brandveilige-kerk>

Brandblusapparaat gekeurd tot juni 2021

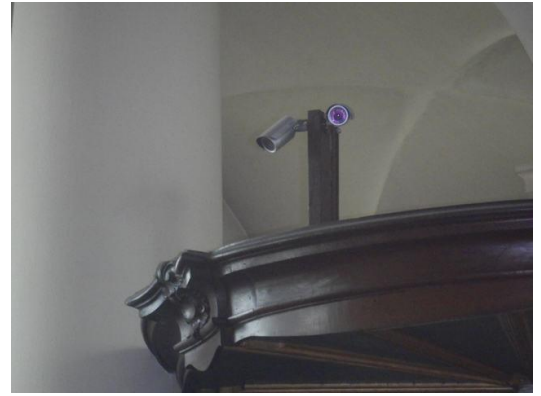
Brandblusapparaat gekeurd tot juni 2021

9.2. DIEFSTAL EN VANDALISME

G Er is een camerasysteem aanwezig in de kerk.

* Een goede beveiliging bestaat uit een combinatie van organisatorische, bouwkundige en elektronische maatregelen. Zorg voor een goed sleutelbeheer door de buitendeuren te voorzien van veilige sloten en selectief te zijn in het uitgeven van sleutels. Beveilig, indien mogelijk, het gebouw elektronisch. Voor verder advies neem contact op met de diefstalpreventiedienst van de plaatselijke politie.

Voor het beveiligen van je kerk zie ook het overzicht van de mogelijk te nemen maatregelen op de site van PARCUM: <https://www.parcum.be/nl/erfgoedadvies/veiligheid-calamiteiten>

10. VEILIGHEID / TOEGANKELIJKHEID / HYGIËNE

10.1. TOEGANKELIJKHEID / BEREIKBAARHEID

10.1.1. Extérieur

G Algemeen

De kerk is rondom goed bereikbaar.

N Toren

De mastgoten van de toren zijn onbereikbaar voor nazicht of reiniging. Dit kan enkel met een hoogtewerker.

10.1.2. Interieur

G Algemeen

De meeste binnenruimtes zijn goed bereikbaar.

- N**
- De zolders boven de sacristie [dakvlak 19] en berging/stookruimte [dakvlak 26] zijn niet toegankelijk.
 - Ook de torenspits is via de binnenzijde onbereikbaar. Het hoge torenluik konden we niet nazien.
 - De gewelven boven de zijbeuken zijn enkel vanop afstand (loopbrug nok schip) zichtbaar.

Aandachtspunten

10.1.2.a. **R** Onveilig verloop naar de dakkapel

Toren

Om de dakkapel in de oostgevel van de toren te bereiken moet er via een oude houten ladder op de loopbrug van de beiaard en een onveilige passage over de bakstenen torenmuur geklommen worden.

10.2. VUILNIS / AFVAL

10.2.1. Exterieur

G Algemeen

Uitgezonderd onderstaande aandachtspunten is het exterieur rondom de kerk netjes.

Aandachtspunten

10.2.1.a. M **Vervuilde mastgoten**

Enkele mastgoten zijn vervuild.

In de goten van de kerk langs de zuidgevel ligt uitgewaaid lood. In de goten langs de noordgevel lag in de oostelijke hoek een grote hoeveelheid boomaafval. Deze hebben we verwijderd.

De goot boven de berging/stookruimte [dakvlak 19] ligt vol met boomaafval en is al enige tijd niet meer gereinigd.

10.2.1.b. R **Groenaanslag tuinpad en betonstuk**

Toren/dakvlak [18]

In de hoek tussen de toren en het kerkgebouw ligt een betonstuk. Het noordelijke pad is ook erg begroend met algen.

10.2.2. Interieur

G Algemeen

Het interieur van de kerk wordt bij alle goed toegankelijke ruimtes goed proper gehouden. De berging oogt wel wat rommelig. In de toren zijn de tussenverdiepingen en de klokkenzolder vervuild.

Aandachtspunten

10.2.2.a. R Vervuilde ruimtes en kerkstoelen

Toren

De tussenverdiepingen en klokkenzolder is vervuild. Een reiniging is aangewezen.

We merken ook verspreid op verschillende plaatsen kerk- en knielstoelen op. Bij meerdere ligt er al een dikke laag stof op. Als de stoelen graag behouden worden is het beter om deze goed te reinigen, samen te plaatsen en af te screenen tegen stof en dieren.

10.2.2.b. R Vervuilde gewelven zijbeuken

Op de gewelven van de zijbeuken ligt een dikke laag stof. We zien ook steenpuin en wat achtergelaten materialen liggen. Let op bij eventuele reiniging! De gewelven worden beter niet belopen zonder persoonlijke beveiliging.

10.3. DIEREN

M Kauwen

We merken de aanwezigheid op van meerdere kauwen rondom de toren. De kauwen hebben nesten gemaakt in de stellinggaten aan de bovenzijde van de toren. Gelukkig zijn de gaten goed afgesloten aan de binnenzijde.

Bij toekomstige werken aan de toren is het aangewezen om de nesten te verwijderen en de gaten aan de buitenzijde dicht te maken met kunststofnetten.

Ook op de nokbalk van het dak van de calvarie is een kauwennest aanwezig.

* Op Kauwen zijn er basisbeschermingsbepalingen van toepassingen, het is verboden ze opzettelijk te doden, te vangen en te verstoren tijdens de perioden van de voortplanting, de afhankelijkheid van de jongen, de overwintering en tijdens de trek, zie <http://vogelbescherming.be/Kauw>

Goede afscherming van de gaten aan de binnenzijde van de toren

Kauwennest op de nokbalk van de calvarie

G Vleermuizen

Op de loopbrug in het schip merken we vleermuizenmest op.

* Vleermuizen zijn beschermde en nuttige dieren, ze houden het insectenbestand onder controle en worden best niet gestoord. Voor meer informatie verwijzen wij u door naar de Vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt:

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/vleermuizenwerkgroep>

Zie ook de door Monumentenwacht Vlaanderen uitgebracht brochure

<https://www.monumentenwacht.be/publicaties/dieren-in-en-op-gebouwen-vogels>

11. SITE

11.1. BESTRATING / TERREIN

G Algemeen

Het terrein en de bestrating rondom de kerk zijn in goede staat en worden goed onderhouden.

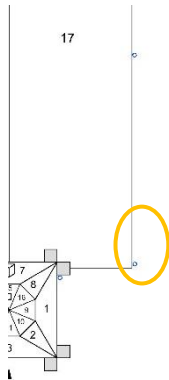
Aandachtspunten

11.1.a. R Losliggende kasseien

Zuidwestelijk omlooppad

Meerdere kasseien van het omlooppad rond de kerk liggen ter hoogte van de zuidwestelijke hoek los. Het voegwerk is uitgelopen.

11.2. AFSLUITING

R Westgevel toren - inkom

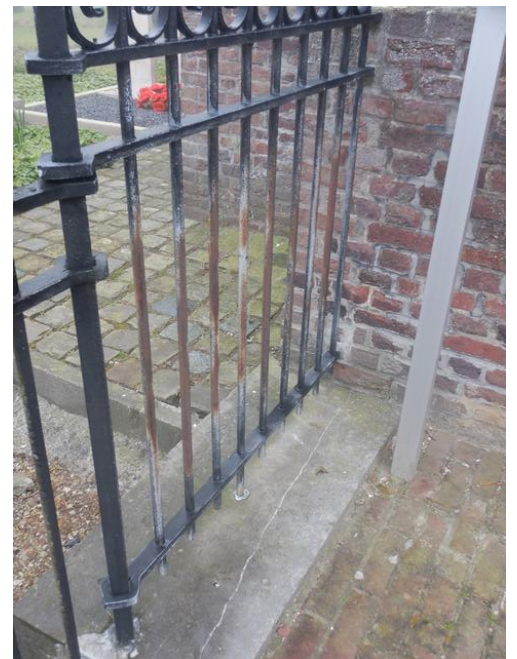
Aan de inkomzijde van de toren staan flankerend ijzeren hekkens.

Aandachtspunten

11.2.a. R Verschraalde eindlaag en roestvorming

Het zwarte verfwerk op het hekwerk is op meerdere plaatsen (vooral bij de spijlen) weg. Roestvorming zet zich door.

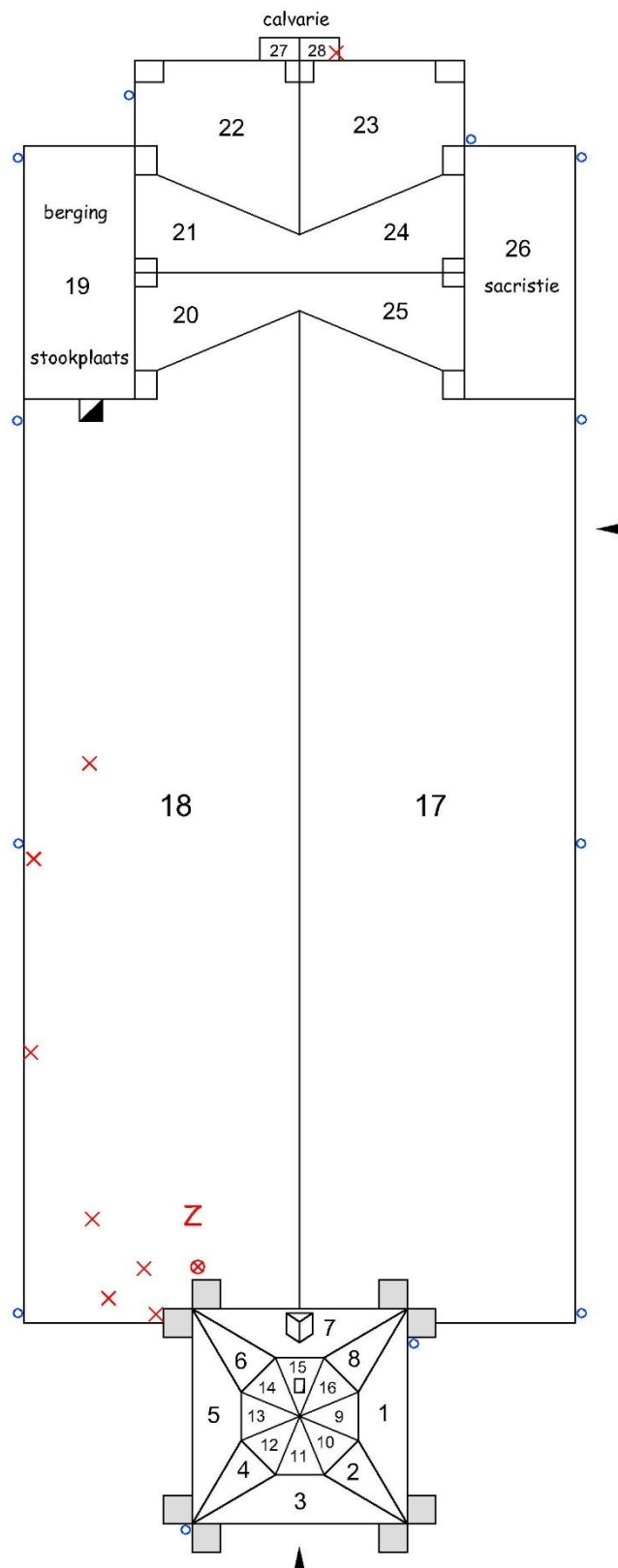

11.3. BOMEN / BEGROEIING

G Algemeen

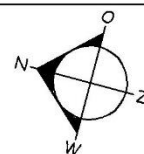
Het groen rondom de kerk wordt goed onderhouden.
De bomen en struiken zijn netjes gesnoeid.

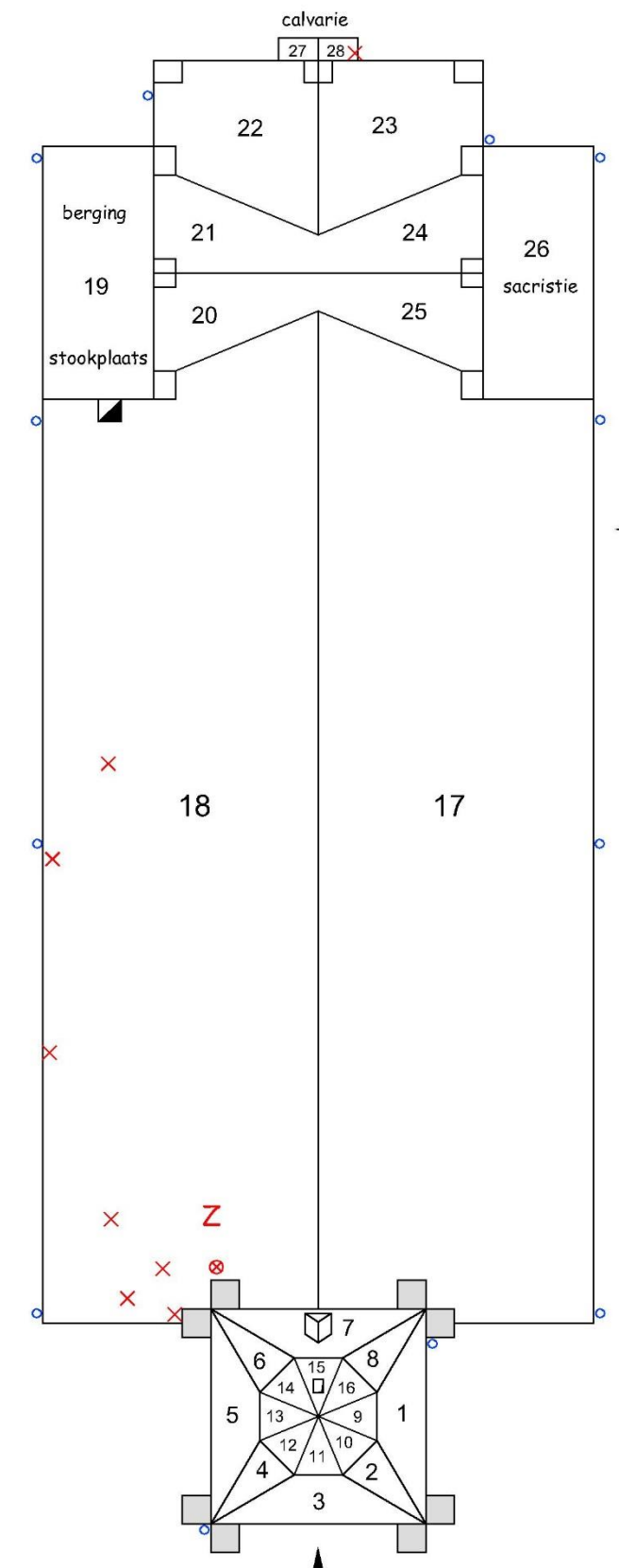

LEGENDE:

- ◀ toegang
- ◻ dakkepel
- ◻ dakluik in hellend dak
- ◼ schouw
- ◻ steunbeer
- regenwaterafvoer
- ⊗ Boktor
- × uitgezakte lei
- Z zwamaantasting

LEGENDE:

- ◄ toegang
- ◻ dakkapel
- ◻ dakluik in hellend dak
- ◼ schouw
- ◻ steunbeer
- regenwaterafvoer
- ⊗ Boktor
- × uitgezakte lei
- Z zwamaantasting

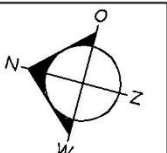
monumentenwacht
West-Vlaanderen APB

Object : Sint-Laurentiuskerk

Adres : Kerkplein
8210 Zedelgem

Plan : Dakenplan (Situatieschets)

Dossiernr. : 50053

Datum : 21/04/2021